

Minnesanteckningar för dialog på politikernivå, Forum för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft, 23 september 2016.

1. Inledning

Ordförande *Elisabeth Backteman*, statssekreterare hos landsbygdsministern *Sven-Erik Bucht*, Näringsdepartementet hälsar samtliga välkomna till mötet. Ett särskilt välkomnande riktar *Elisabeth Backteman* till *Jenny Nilsson*, ordförande i Näringsutskottet som framöver kommer delta på Politikerforum.

2. Miljö, klimat och energi – energi och koldioxidsnål ekonomi

Elisabeth Backteman hälsar samordnings- och energiministern *Ibrahim Baylan* och *Anita Jernberger*, ordförande i regionutvecklingsnämnden, Region Östergötland välkomna. *Anita Jernberger* inleder punkten med att presentera Region Östergötlands arbete med miljö, klimat och energi.

I presentationen lyfts bland annat följande punkter (PPT bifogas):

- Region Östergötland arbetar med tre centrala planeringsverktyg för regional utveckling: Strategisk nivå, strukturnivå och operativ nivå.
- *Anita Jernberger* betonar att det behövs en ökad samordning mellan Tillväxtverket och Energimyndigheten.
- Energi- och klimatrådgivarna behöver knytas närmare det regionalutvecklingsuppdraget. Det är många kommuner som inte har tillräckligt med resurser och behöver stöd i samordningen.
- Långsiktighet är viktigt gällande regler. Finns det inte långsiktiga regler är det svårt att få näringslivet att investera.
- För att exemplifiera regionens arbete lyfter *Anita Jernberger* ett framgångsrikt omställningsarbete av kollektivtrafikens fordonsflotta i regionen. Resultatet av omställningen resulterade i en övergång från fossilberoende till en fossil oberoende fordonsflotta.

Elisabeth Backteman tackar för föredragningen och ger ordet till statsrådet *Ibrahim Baylan*. *Ibrahim Baylan* inleder med att informera om regeringens arbete på området miljö, klimat och energi.

I presentation lyfts följande fram (PPT bifogas):

- *Ibrahim Baylan* berättar att regeringen överlämnat (22 september 2016) **propositionen om godkännande av klimatavtalet från Paris** (2016/17:16) till riksdagen. När riksdagen godkänt klimatavtalet då är det möjligt för Sverige att formellt tillträda Parisavtalet. *Ibrahim Baylan* beskriver avtalet som historiskt och unikt då avtalet involverar globala

åtaganden från samtliga deltagande länder. En stor anledning till att avtalet ratificerats av många länder är att både Kina och USA gått med på att ratificera klimatavtalet.

- För att Parisavtalet ska träda i kraft berättar Statsrådet att minst 55 länder som tillsammans står för minst 55 procent av det totala globala utsläppen av växthusgaser måste ratificera det.
- Ett avtal räcker dock inte, utan ett fortsatt arbete måste göras av samtliga länder. Sverige är ett föregångsland där det finns ett pågående energieffektiviseringsarbete. *Ibrahim Baylan* framhåller att Sverige har visat att det går att ställa om en hel sektor och det arbetet har gjorts på lokal och regional nivå. Smart energi beskrivs som ett område präglad av förändring. *Statsrådet* anser att utvecklingen bör betraktas som ett resultat av ökad kunskap på området energi. *Ibrahim Baylan* tar värmesektorn som ett exempel där klimatsmarta val idag är betydligt mer kostnadseffektivt än vad det var för ett par år sedan.
- *Ibrahim Baylan* berättar vidare om det arbete som Energikommissionen tillsammans med regeringen arbetat gemensamt med. Framtagandet av en färdplan för vattenkraften och kärnkraften. Det är en bred politisk överenskommelse om den långsiktiga energipolitiken. Avtalet innebär bland annat:
 - möjligheten att investera i kärnkraft för privata medel,
 - förlängning av certifikatet avseende förnybar energi,
 - tillsätta arbetsgrupp för att tillsammans arbeta med uppgörelsen och dess implementering samt komma med nya idéer.

Elisabeth Backteman tackar både *Ibrahim Baylan* och *Anita Jernberger* för sina föredragningar och öppnar därmed den gemensamma diskussionen.

Diskussion:

- En diskussion förs angående transportsektorns styrmedel. Regionerna framför en önskan om en större samsyn kring mål och verktyg.
- Dialog förs kring satsning med solceller och hur regeringen resonerar framöver. *Ibrahim Baylan* responderar att investeringskostnaderna går kraftigt ner och han tror att framöver kommer staten inte behöva subventionera detta område.
- Flertalet av de representerade regionerna lyfter korta regionala exempel från sin region och dess arbete med miljö, klimat och energi.
- Bättre samverkan mellan Tillväxtverket och Energimyndigheten efterfrågas för att möta helheten inom området.

Efter att ministern lämnat mötet ansvarar *statssekreteraren Elisabeth Backteman* för den fortsatta dialogen.

- Dialog förs om skogen som råvara och den pågående dialogen som sker på EU-nivå. *Elisabeth Backteman* berättar att det pågår ett arbete och förhandling sker mellan Sverige och EU-kommissionen. Bland annat om Sverige självbestämmande över skogen i Sverige. Sverige driver inte

frågan själv utan gör det tillsammans med Finland. EU-kommissionen kommer att presentera ett förslag vid årsskiftet 2016/2017.

- Ledamöterna efterlyser en bättre överblick i fondsamordningen, dels för att skapa en samsyn avseende dialog och målbild och dels för att underlätta framtagandet av goda exempel.
- Till sist lyfts det att det är viktigt att belysa att Sverige inte är lika utan det finns regionala olikheter.

Notera:

* *Ibrahim Baylan* meddelar att regeringen arbetar med nya styrmedel för biodrivmedel och det ska träda i kraft denna mandatperiod. Det pågår en intensiv dialog med EU-kommissionen eftersom detta berör EU:s regelverk inom ramen för statligt stöd.

* Regeringen inför under 2018 ett system med bonus för elbilar.

Gunilla Nordlöf, Generaldirektör, Tillväxtverket inleder sin presentation med att tala om att hon tar med sig medskicken, det ledamöterna framför, bland annat samverkan och samarbete och vikten av goda exempel. Därefter beskriver *Gunilla Nordlöf* det arbete som Tillväxtverket gör avseende miljö, klimat och energi med fokus på företagets konkurrenskraft.

Under presentationen lyfts följande fram (PPT bifogas):

- *Gunilla Nordlöf* informerar om Tillväxtverkets insatser för hållbar regional utveckling som till stor del innefattar riktade insatser, bland annat för grön omställning och tillväxt genom Gröna tillväxtcheckar, Innovation Express, Demo miljö och Swedish Cleantech.
- Under föredraget berättar *Gunilla Nordlöf* om utmaningarna som finns inom tematiskt mål 4 "Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer" då det är få projektansökningar inom detta område. Flest beviljade projekt återfinns inom det tematiska målet 7 - "Främja hållbara transporter och få bort flaskhalsar i viktig nätinфраstruktur".
- *Gunilla Nordlöf* beskriver projektet Klimatsynk¹ som ska samordna projekt inom tematiskt mål 4 i alla nio regionalfondsprogrammen. Projektet är ett samverkansprojekt mellan Tillväxtverket och Energimyndigheten. Dess syfte är att samordna aktiviteter, skapa synergier och undvika överlappningar samt öka lärandet mellan de åtta regionala och det nationella programmet för projekten inom tematiskt mål 4.

Notera:

* *Gunilla Nordlöf* meddelar ledamöterna om att hon kommer att ta med sig medskicket angående en bättre samverkan mellan Energimyndigheten och Tillväxtverket.

¹ Mer information om Klimatsynk: <https://www.tillvaxtverket.se/aktuella-amnen/gron-tillvaxt/klimatsynk.html>

Erik Brandsma, Generaldirektör, Statens energimyndighet berättar vidare om Energimyndighetens arbete och ger en kort introduktion för att sedan lägga tyngd på regionernas frågor.

Under presentationen lyfts följande fram (PPT bifogas):

- *Erik Brandsma* berättar mycket övergripande om begreppet energieffektivisering som i framtiden kommer att innebära en hög grad av decentralisering, dynamik och ett stort engagemang från en rad olika aktörer.
- *Erik Brandsma* kopplar in det regionala energiperspektivet bland annat genom myndighetens stöd till små och medelstora företag. Energimyndigheten erbjuder flera olika stöd till små- och medelstora företag. *Erik Brandsma* beskriver kortfattat de sju beviljade projekt som är igång som stöd till små och medelstora företag.
- *Erik Brandsma* berättar om de projektportföljer som har görs inom ramen för projektet Klimatsynk. Projektportföljerna delas in i sex olika såsom företagsstöd, hållbara transporter, hållbart byggande, förnybarenergi i SME, energieffektivisering i SME, och Forskning/innovation-koldioxidsnål teknik.

Diskussion:

- Ledamöterna lyfter än en gång behovet av en ökad samverkan mellan myndigheterna inom området miljö, klimat och energi.
- När det kommer till fonsdamordningen efterfrågar regionerna samverkansplattformar för en bättre samverkan mellan programmen. Det är inte bara på nationell nivå utan även på den regionala nivån.
- Inspel från ledamot att använda de regionala utvecklingsansvariga aktörerna i arbetet. Regionerna kan sin region och har klimatfrågorna på sitt bord.

Notera:

* *Gunilla Nordlöf*, poängterar att det finns en medvetenhet vad gäller behovet av en ökad samverkan mellan programmen inom fonsdamordningen.

* *Elisabeth Backteman* informerar vidare att det pågår ett arbete inför nästa programperiod för att åstadkomma en bättre synkning mellan programmen.

* *Erik Brandsma* erbjuder regionerna att tillsammans med Tillväxtverket ha ett gemensamt möte för en fortsatt dialog om de inspel som regionerna har kring samverkan mellan myndigheterna Energimyndigheten och Tillväxtverket.

3. Sammanhållningspolitiken, EU:s framtida jordbrukspolitik, aktuella processer på Näringsdepartementet inom prioriteringen Innovation och företagande samt Budgetpropositionen för 2017

Elisabeth Backteman hälsar *landsbygdsministern Sven-Erik Bucht* välkommen till Forum och ger därefter ordet till statsrådet.

Under presentationen lyfts bland annat följande fram (PPT bifogas):

- Ett arbete har påbörjats inom Regeringskansliet angående den **framtida sammanhållningspolitiken**. Det finns ett stort fokus på strategiska frågor, EU:s nästa långtidsbudget och EU:s regelverk. Landsbygdsministern beskriver att det är nu det är möjligt att göra inspel och vara med och påverka. Exempelvis de frågor som diskuteras är förenkling, europeiskt mervärde och programmering, *Sven-Erik Bucht* understryker att regeringen vill få synpunkter för det fortsatta arbetet. Han nämner också SKL:s dialogkonferens om den framtida sammanhållningspolitiken den 27 september 2016.
- Arbetet med **EU:s framtida jordbrukspolitik** började redan för ett år sedan då erfarenheten från föregående förberedelsearbete inte var tillfredsställande. Landsbygdsministern betonar att det finns utmaningar inom EU:s framtida jordbrukspolitik bland annat innebär Brexit nya förutsättningar för samarbetet då det kommer finnas mindre pengar i den gemensamma budgeten.
- Den 1 juni 2016 lanserade regeringen **fem samverkansprogram**². Syftet med programmen är att skapa förutsättningar för innovativa lösningar, utveckla samarbetet mellan olika aktörer, mellan näringsliv, universitet, högskolor och institut samt stärka Sveriges globala innovations- och konkurrenskraft. Fem samverkansgrupper har tillsatts för att identifiera och prioritera bland utmaningar och möjligheter för innovation och nya jobb inom sina respektive områden. Gruppmedlemmarna sitter på ett personligt mandat. Närings- och innovationsministern Mikael Damberg är ansvarig för att leda regeringens arbete med samverkansprogrammen.³ Samverkansprogrammen återkommer till politikerforum på kommande möte.
- **Cirkulär och biobaserad ekonomi** - Regeringen har gett Statistiska centralbyrån (SCB) och Tillväxtanalys i uppdrag att ta fram statistik och analysera den svenska bioekonomin. Uppdraget redovisas den 21 oktober. En omställning mot cirkulär och biobaserad ekonomi främjar svensk tillväxt och det svenska fossilberoendet kan minska samtidigt som hållbar tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft stärks.
- Under ledning av landsbygdsministern Sven-Erik Bucht arbetar regeringen med framtagande av ett **nationellt skogsprogram**.⁴ Arbetet med programmet är ett långsiktigt och strategiskt arbete för att skapa fler jobb och främja det hållbara och konkurrenskraftiga skogsbruket, bidra till att uppfylla klimat och miljömålen samt bidra till att stärka synergier med

² Regeringens fem samverkansprogram:

<http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2016/06/regeringen-lanserar-fem-offensiva-samverkansprogram/>

³ Kontaktuppgifter till projektledarna finns på regeringens webbsida

<http://www.regeringen.se/regeringens-politik/regeringens-strategiska-samverkansprogram/>

⁴ Visionen för det nationella skogsprogrammet är: Skogen – det gröna guldets – ska bidra med jobb och hållbar tillväxt i hela landet samt till utvecklingen av växande bioekonomi.

andra relevanta processer nationellt och internationellt. Fyra arbetsgrupper har arbetat utifrån fyra olika fokusområden. Arbetsgrupperna lämnade den 1 september 2016 in sina underlagsrapporter till regeringen. Underlagsrapporterna har gått ut på remiss till berörda intressenter⁵. Regionala dialoger har genomförts samt andra typer av horisontella möten. Ett programråd som leds av statsrådet Sven-Erik Bucht träffas omkring två gånger i halvåret. Programrådet representeras av ett tjugotal organisationer från skogens hela värdekedja.

- Lanseringen av propositionen för **livsmedelsstrategin** dröjer och förhandlingar med alliansen pågår.
- Den 20 september 2016 lämnade regeringen sitt budgetförslag till riksdagen. I **budgetpropositionen för 2017** föreslår regeringen reformer för 24 miljarder kronor med fokus på följande:
 - Regeringen fortsätter att prioritera välfärden och föreslår att 10 miljarder kronor tillförs kommuner och landsting årligen i generella statsbidrag.
 - För att stärka människors jobbchanser och förbättra matchningen på arbetsmarknaden har regeringen inlett ett nytt kunskapslyft med en satsning som fullt utbyggd omfattar cirka 70 000 platser.
 - 12,9 miljarder kronor kommer att gå till reformer för att minska utsläpp och stärka klimatarbetet.
 - Regeringen föreslår ökade resurser till Polismyndigheten respektive Säpo.
 - Det nya ersättningssystemet för flyktningsmottagande bör träda i kraft den 1 juli 2017.
 - En särskild satsning görs för att minska mäns våld mot kvinnor. Regeringen avser också att inrätta en jämställdhetsmyndighet 2018.

Diskussion:

- Ledamöterna diskuterar kompetensförsörjningsfrågan kopplat livsmedelsstrategin och det nationella skogsprogrammet.
- En analys av sammanhållningspolitiken i relation till andra utgiftsområden efterfrågas.
- Flertalet av de representerade regionerna lyfter korta regionala exempel från sin region exempelvis inom utbildnings- och kompetensförsörjningsdelarna.
- En diskussion avseende bredbandsutbyggnaden i landet lyftes där bland annat en tydligare ägarstyrning av Telia efterlystes från regionalt håll.

Notera:

* *Sven-Erik Bucht* informerar regionerna att EU-kommissionen är öppen för

⁵ Remissen av underlagsrapporten har gått till ett urval av regionalt utvecklingsansvariga aktörer; Region Kronberg, Region Värmland, Region Västerbotten. Alla är välkomna att delta i remissförfarandet.

inspel avseende EU:s regelverk/inriktning för fonderna.

*För frågor och inspel avseende regeringens samverkansprogram uppmantras ledamöterna ta kontakt via Regeringens webbplats⁶.

4. Ansvar och roller – Indelningskommittén

Kent Johansson, Vice Ordförande för Indelningskommittén beskriver kommitténs delbetänkande ”Regional indelning – tre nya län (SOU2016:48)” som överlämnades till regeringen den 30 juni 2016. Delbetänkande är ute på remiss och svaren ska inkomma till Finansdepartementet senast den 6 oktober 2016.

I presentationen lyfts bland annat följande fram (PPT bifogas):

- Delredovisning och fortsatt arbete redovisas. *Kent Johansson* redogör för Indelningskommitténs delbetänkande innehållande tre nya län⁷. Föreslagna ändringarna i länsindelningen föreslås enligt kommittén träda i kraft den 1 januari 2018 och landstingsindelningen den 1 januari 2019. Målsättningen med arbetet är att skapa utvecklingskraft i hela landet.
- Indelningskommitténs kommande arbete handlar bland annat om att undersöka vilka myndigheter som bör ha en samordnad regional indelning i den kommande regionala samhällsorganisationen. Enligt *Kent Johansson* bör i huvudsak även myndigheter med primärkommunal koppling inkluderas i analys.
- Ett antal datum finns inbokade för det fortsatta arbetet:
 - Landshövdingemöte 10 november.
 - SKL:s samrådsgrupp 16 november.
 - Bilateral möten med statliga myndigheter.

Diskussion:

- Regionalt utvecklingsansvariga efterlyser en större tydlighet i företräderskapet, vem och vilka företräder regionerna i denna fråga?
- Ledamöterna uppmanar Indelningskommittén att rita klart kartan, regionerna önskar en större tydlighet avseende vad regionerna står inför.
- Norra Sveriges nordligaste regioner har påbörjat ett arbete och formaliserat det med att en styrgrupp och arbetsgrupper bildats.
- En diskussion förs också kring myndigheterna och dess regionala närvaro. Det är viktigt i detta sammanhang att det finns ett tydligt ägarskap och en god samverkan.

⁶ www.regeringen.se/samverkansprogram #samprog

⁷ De nya län som föreslås är Norrlands län (Norrboten, Västerbotten, Jämtland, Västernorrland), Svealands län (Dalarna, Gävleborg, Uppsala, Örebro, Södermanland, Västmanland) och Västra Götalands län (nuvarande Västra Götalands län och Värmland). Kommittén förslår att ändringarna i länsindelningen ska träda i kraft den 1 januari 2018 och landstingsindelningen den 1 januari 2019.

Notera:

*Indelningskommittén ska inkomma med en delredovisning till regeringen senast den 31 januari 2017.

* Slutbetänkande från Indelningskommittén lämnas senast 31 augusti 2017 till regeringen.

5. Sammanhållningspolitiken – Budgetöversynen och Strategiforum för EU:s Östersjöstrategi

Elisabeth Backteman inleder mötespunkten med att presentera *Johan Krafft*, *EU-kansliet*, *Statsrådsberedningen* och *Gunilla Nordlöf*, *Tillväxtverket*. *Johan Krafft* ger information om sammanhållningspolitiken utifrån EU:s budgetöversyn, Brexit och Strategiforum. *Gunilla Nordlöf*, *Tillväxtverket* redogör om genomförandet av nuvarande programperioden.

Under *Johan Kraffts* presentation lyfts bland annat följande fram:

- *Johan Kraffts* berättar att ett nytt förslag gällande **halvtidsöversynen** av nuvarande långtidsbudget i mitten av september månad. Han beskriver det som ett omfattande dokument som behöver ses över. En del av förslagen ser bra ut medan andra kommer regeringen att titta vidare på. Det finns förslag på nya utgiftsområden exempelvis; tillväxt, migration och flexibilitet i budgeten. I övrigt finns det frågetecken som regeringen behöver titta närmre på som är av systemkaraktär. Regeringskansliet är inne i en uppstartsfas och välkomnar inspel och diskussion.
- Under våren har regeringen följt **Brexit**-frågan, bland annat genom att tolka EU-förordningen och artikel 50. Efter folkomröstningen i Storbritannien har regeringen sett över vad britternas beslut innebär för Sverige. Det är uppenbart hur långt integrationen har kommit säger *Johan Krafft* eftersom det är ett mycket komplicerat system om ett land vill lämna unionssamarbetet. Till exempel är den inre marknaden väl reglerad. Nu när Britterna ska lämna samarbetet kommer det bland annat få stora konsekvenser för de personer som bor i andra länder, men även andra EU-medborgare som bor i Storbritannien. Det kvarstår många frågetecken och Britterna måste sortera över vad de vill, men det kommer att innebära konsekvenser och påverkan på exempelvis näringslivet, ekonomin, placering av EU-myndigheter med mera.
- Det är första gången som Sverige arrangerar det årliga **Strategiforum för EU:s Östersjöstrategi**. Strategiforum arrangeras i Stockholm den 8-9 november 2016. Temat för det 7:e forumet är "One region, one future". Regeringen arrangerar forumet tillsammans med Tillväxtverket.⁸

⁸ Mer information: <http://www.strategyforum2016.eu/registration-practical-info/registration-31743586>

Notera:

* Regeringen välkomnar regionalt utvecklingsansvariga aktörer att lämna inspel till den framtida sammanhållningspolitiken.

Gunilla Nordlöf, Tillväxtverket berättar vidare om genomförandet av nuvarande programperiod som Tillväxtverket arbetar med. Tillväxtverket har gått från utbetalning av projektmedel till investeringar för förändring. Programmen går ut på att möta de utmaningar som Sverige har.

Under presentationen lyfts följande fram (PPT bifogas):

- Utgångspunkten handlar om bra projekt och bra investeringar för tillväxt och konkurrenskraft för Sveriges små- och medelstora företag. Beslutsläget ser bra ut, det är många projekt inom de olika tematiska områdena. Däremot är det inte lika högt tryck inom tematiskt mål 4 - Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer. Tillväxtverket arbetar vidare med att få fram bra projekt inom det tematiska målet.
- Sammantaget ser Tillväxtverket att det är en bra programstart med hög kvalitet på beviljade projekt med långsiktiga investeringar. I en del fall är det projekt som påbörjats under föregående programperiod som nu fortsätter in i nästa steg.

Diskussion:

- Ett medskick från regionalt utvecklingsansvariga aktörer är att målet "Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer" är ett nytt tematiskt mål och det är betydelsefullt att ha uthållighet med att få fram fler projekt. Det är ett viktigt område att arbeta vidare med.
- *Gunilla Nordlöf* berättar om det arbete som görs av Tillväxtverket då en fråga ställs om hur myndigheten bidrar till förenklingsarbetet. Internt inom Tillväxtverket arbetas det mycket med förenkling både för internt bruk och för stödmottagaren.

Notera:

* *Gunilla Nordlöf* välkomnar inspel gällande förenkling från regionalt utvecklingsansvariga aktörer. Intressant att få inspel på tre-fyra förenklingsåtgärder.

6. Brist på bostäder i hela landet

Ordförande Elisabeth Backteman inleder programpunkten och hälsar därefter *Peter Eriksson, Bostads- och digitaliseringsminister* och *Terese Andersson, enhetschef, Region Skåne* välkomna.

Peter Eriksson inleder och berättar om bostadspolitiken och regeringens arbete inom politikområdet. För diskussionen har också *Therese Andersson* tillfrågats att beskriva hur Region Skåne arbetar med bostadsfrågor/fysisk

planering på regional nivå.

Under presentation lyfts bland annat följande fram (PPT bifogas):

- Förutsättningarna för att komma in på bostadsmarknaden är betydligt svårare nu än tidigare. Svårigheterna beror på många olika faktorer. Sedan mitten av 1990-talet har bostadsproduktionen varit lägre än tillväxttakten. Detta har bidragit till en situation där det finns färre bostäder än vad behovet är.
- För att höja takten gör regeringen ett antal insatser – 22 steg mot fler bostäder⁹. Det handlar om att snabba upp processer och att nyttja det befintliga beståndet på ett mer effektivt sätt. *Peter Eriksson* beskriver också de insatser som finns i det budgetförslag 2017 som regeringen presenterat.
- Regeringen har tillsatt två byggsamordnare som ska titta på kompetensfrågan inom byggbranschen. Utredningen ska lämnas till regeringen innan jul.

Diskussion:

- Flera ledamöter beskriver hur de arbetar med bostadsfrågor och fysisk planering. Arbetet med bostadsfrågor handlar ofta om samordning av aktörer och framtagande av analyser och kunskapsunderlag. Samordning och samverkan med länsstyrelserna lyfts också.
- Ledamöterna betonar att den regionala nivån och regionalt utvecklingsansvariga aktörer inte får glömmas bort när bostadspolitiken utvecklas. Den regionala nivån skulle kunna spela en än större roll för att förbättra kunskapsunderlagen, dialogen och samordningen regionalt i bostadsfrågor. Regionerna betonar att denna roll inte kan läggas på länsstyrelsen istället eftersom de inte har det regionala utvecklingsansvaret.
- Ledamöterna ställer frågan om vart slutsatserna från bostadskommitténs arbete har tagit vägen.

Elisabeth Backteman tackar statsrådet *Peter Eriksson* för hans medverkan och ger därefter ordet till *Therese Andersson* från Region Skåne.

Under presentationen lyfts bland annat följande fram (PPT bifogas):

- *Therese Andersson* beskriver Region Skånes arbete med fysisk planering (Strukturbild för Skåne) och bostadsfrågor och de utmaningar och förutsättningar som finns i regionen.
- Befolkningen inom regionen har ökat sin pendling och över tid kan man se att det finns en ökad mellankommunal pendling. De flesta skånska kommuner växer.
- Arbetet med "Strukturbild för Skåne" började redan 2005. Det är en arena för dialog kring de utmaningar som regionen har utifrån ett

⁹ <http://www.regeringen.se/tal/2016/06/anforande-vid-presstraff-om-regeringens-nya-bostadspolitiska-paket/>

regionalt perspektiv på den fysiska planeringen. Det syftar även till att koppla samman regionala utvecklingsstrategin för Skåne med kommunernas översiktsplaner.

- Strukturbild för Skåne är ett gemensamt, processinriktat arbete tillsammans med samtliga 33 kommuner i regionen. Samtliga politiska partier deltar i arbetet.
- Sedan 2014 finns det ett Skånskt bostadsnätverk bestående av de regionala aktörerna Region Skåne, Länsstyrelsen i Skåne och Kommunförbundet Skåne genom Skånskt ledningsforum. Ett samarbete har etablerats mellan regionen och Sveriges byggindustrier syd för att växla upp arbetet. Tanken är att samarbetet ska fungera som ett smörjmedel för att utveckla ett nätverk mellan offentlig sektor och byggföretagen. Arbetet är i nuläget endast i sin linda.
- Ett kompetensförsörjningssamarbete finns i regionen – Kompetenssamverkan Skåne - för att samverka och bland annat göra branschen attraktivare på olika sätt. Exempelvis genom utbildning och mottagande av lärlingsplatser och utvecklande av IT-mognaden i branschen.
- *Therese Andersson* lämnar avslutningsvis ett medskick till den nationella nivån. När det kommer till bostadskommitténs förslag bör detta genomföras. Arbetet som beskrivits är en tydlig del av det regionala utvecklingsuppdraget och kompletterar det kommunala ansvaret. Arbetet bygger på tillit, förtroende, dialog och lyhördhet mellan samtliga parter i arbetet.

Elisabeth Backteman tackar *Therese Andersson* för en mycket inspirerad föredragning och öppnar därefter upp för den gemensamma diskussionen.

Diskussion:

- Flera ledamöter håller med *Therese Anderssons* sista medskick om Bostadskommitténs arbete och undrar hur kommitténs slutsatser kommer tas om hand.
- *Sofia Jarl* instämmer i beskrivningen att det är en regional och lokal tillväxtfråga, däremot har inte alla de muskler som Region Skåne har. Arbetet som görs i Region Skåne är oerhört intressant att följa.
- *Region Halland* har satt igång ett likartat arbete som *Therese Andersson* beskriver. *Dag Hultgren* berättar att Region Halland fått ett tydligt mandat av kommunerna att de gemensamt ska arbeta med frågorna. Han understryker däremot att bostadsbyggandet är en kommunal och statlig fråga, men att bostadsbristen är ett regionalt problem. Just nu pågår det ett arbete med att ta fram analysunderlag för det fortsatta arbetet i regionen.

7. Arbetsprogram Forum 2016–2018

Elisabeth Backteman inleder med att beskriva arbetsprogrammet och det

utkast som samtliga ledamöter fått tillsammans med inbjudan till mötet. En ambition och utveckling av arbetsprogrammet är en förtydligande av arbetsformer, sekretariatets roll och kopplingen mellan Politikerforum och Tjänstemannaforum och mellan Forum och de arbetsgrupper som finns. I det reviderade arbetsprogrammet finns det förslag på ämnen fram till och med årsskiftet 2017/18 samt fastlagda datum fram till och med sommaren 2018. Vid planeringen har fokus också varit att få till ett bra flöde i frågorna. Detta för att ledamöterna ska kunna komma tidigt in i olika processer och få möjlighet att komma med inspel. De ska även få vara med i en dialog när det närmar sig beslut samt när frågorna har gått in i implementeringsfasen.

Därefter öppnar *Elisabeth Backteman* för diskussion:

- Ledamöterna anser att Forum utvecklas i en positiv riktning och att agendorna stärks från gång till gång. Däremot vill ledamöterna betona att det ska finnas utrymme för aktuella frågor som på kort varsel behöver diskuteras och att det ska finnas en struktur för återkoppling av tidigare frågeställningar/diskussioner. *Elisabeth Backteman* håller med om att det är viktigt att fortsätta arbeta med att utveckla Forum. Det finns en återkommande punkt som heter Öppet forum och vid den mötespunkten sker det bland annat återkoppling på frågor som är aktuella.
- *Anita Jernberg* avslutar diskussionen med att betona att det är viktigt att samtliga ledamöter har en dialog på hemmaplan mellan mötena.

Notera:

* Politikerforum fastställer gemensamt arbetsprogrammet för Forum 2016-2018.

8. Aktuella frågor och Öppet forum – information och dialog

Elisabeth Backteman informerar om aktuella frågor inom regeringen och Regeringskansliet.

- Vid senaste **Dialogforum för besöksnäringen** deltog ett 20-tal företrädare. Det fördes diskussioner kring tillgänglighet, infrastruktur, kompetensförsörjning, digitalisering och statistikutveckling. Kommande möte för Dialogforum är den 19 oktober och temat för mötet är Infrastruktur. Återkoppling från mötet i oktober kommer upp på nästa politikforum den 2 december. Parallellt med diskussionerna i Dialogforum genomför Statsrådet Mikael Damberg en besöksnäringsturné ute i landet. Han har besökt Värmland, Dalarna, Småland och Västra Götaland.
- **Kompetensförsörjningsfrågan** återkommer Regeringskansliet till vid december mötet. Dels valideringsfrågan och dels Regeringens uppdrag till Tillväxtverket att ta fram förslag på riktlinjer för regionalt kompetensförsörjningsarbete. Tillväxtverket ska i nära samverkan med regionerna och berörda myndigheter ta fram dessa riktlinjer.
- Under våren har fem **utvecklingsdialoger** genomförts. Det har varit lärorikt och intressanta. I samband med dialogerna har det också

genomförts studiebesök. Planen är att träffa två regioner under hösten 2016 och samtliga regioner ska ha besökts innan 2018. Parallellt med utvecklingsdialogerna som genomförs har också statssekreterarna Elisabeth Backteman och Eva Lindström besökt Värmland. Framöver är det också tänkt att statssekreterarna ska besöka andra regioner i samma syfte att lära sig av regionernas arbete.

- Från och med årsskiftet 2016/2017 sker det **förändringar gällande representationen i Forum** då det regionala utvecklingsansvaret går över till Landstingen i fyra län¹⁰ (Norrbotten, Västernorrland, Uppsala, Västmanland). Det kommer att innebära förändring i deltagande i både tjänstemannaforum och politikerforum.
- **Infrastrukturpropositionen 2018-2029** kommer att läggas fram senare i hösten. Det är ett omfattande utredningsunderlag och flera av regionerna har lämnat inspel. Propositionens syfte är att riksdagen ska fatta beslut om inriktningen och de ekonomiska ramarna som regeringen ska ha i arbetet. Regeringen fattar därefter beslut om åtgärdsplanedirektiv till Trafikverket för framtagande av en ny nationell infrastrukturplan och för regionerna för framtagande av länsplaner. Under 2018 fastställer regeringen en ny nationell plan samt länsramarna för respektive länsplan och regionerna fastställer sina nya länsplaner..
- Den **Nationella strategin** ska följas upp och Regeringskansliet förbereder ett uppdrag till Tillväxtverket. Tillväxtverket ska genomföra uppföljningen och den ska presenteras under 2017.
- Senare under hösten väntas **Forsknings- och Innovationspropositionen (FoI-proppen)** presenteras.
- **Kommande möte** är fredagen den 2 december 2016 (tjänstemannaforum 18 november 2016). I arbetsprogrammet finns det ett antal förslag på ämnen som ska avhandlas. Däremot är det många ämnen och det bör prioriteras. *Elisabeth Backteman* ber ledamöterna att komma med inspel till förslagen under forummötet.
 - De inspel som kom var dels önskemålet om att få träffa Arbetsförmedlingens generaldirektör Mikael Sjöberg och dels att Forsknings- och Innovationspropositionen samt Infrastrukturpropositionen ska finnas kvar på listan.
- **Öppet forum** – inspel anmäls snarast till e-postadressen forum@tillvaxtverket.se eller till Patrik Johansson, Näringsdepartementet patrik.johansson@regeringskansliet.se

9. Avslutning

Ordförande *Elisabeth Backteman* tackar samtliga för mötet!

¹⁰ Ett formellt regeringsbeslut kommer den 19 oktober 2016.